

Tábornyitás előtt

Több mint négyezer megyei diák készülődik

Június 17-én országsszerte megnyitják kapuikat a nyári ifjúsági építőtáborok, immár huszonkettő alkalommal. Augusztus 25-ig kéthetes turnusokban váltják egymást a táborlakók. Tízfős brigádokban napi 6 órát dolgoznak: a lányok a mezőgazdaságban, a fiúk pedig elsősorban az építőiparban. Tavaly mintegy 50 ezer fiatal segédkezett a népgazdaság különböző területein — munkájuk termelési értékben kifejezve körülbelül 170 millió forintnak felelt meg —, az idén 80 ezer jelentkezőre számítanak a szervezők. Csongrád megye tanulóifjúságát előreláthatólag háromezren képviseli majd a központi, s 1200-an a megyei — főleg a belvizes — építőtáborokban. (A múlt évben országosan megyénként volt a legjobb mozgósítási arány.)

A tanintézeti KISZ-szervezetek irányításával ezekben a napokban már javában folynak az előkészületek. Gyűlnék a jelentkezési lapok, a diákok brigádvezetőket választanak maguk közül, s vidám műsort állítanak össze a bemutatkozó estekre. „Útravalóul” személyre szóló megbízólevelet kap mindenki.

A táborok sikere nemcsak a résztvevők lelkesedésén múlik, a „munka és szállás-

adók” biztosította feltételeken is. Pillantsunk bele a választékba! Alsótekeresen a Siófoki Állami Gazdaság által üzemeltetett táborban barack-, körte-, ribizke-, cseresznye- és meggyeszedés vár a fiúkra-lányokra, s egy kis növényápolás a paradicsomföldéken. Elhelyezésük faházakban, 6 személyes szobákban lesz. Több sportpálya áll rendelkezésükre, s természetesen a Balaton vize. Gyümölcszedés, válogatás, osztályozás vár azokra is, akik Törökbálintra, az ország legnagyobb állami gazdaságába utaznak: háromezer diák fordul meg itt nyaranta. A legjobban dolgozó brigádok jutalmul kirándulásra mehetnek a fővárosba. Gyümölcsválogatás és -csomagolás lesz a munkájuk a nagykőrösi és a békéscsabai táborba jelentkező lányoknak. Mindkét városban a helyi konzervgyár foglalkoztatja őket, két héttig középiskolai kollégiumokban lakhatnak. Az alsópélti és az etyeki sátoortábor lakóinak a József Attila Tudományegyetem és a Juhász Gyula Tanárképző Főiskola hallgatói szerveznek a déli előtti mezőgazdasági munka után szabad idő programokat. Szakmunkástanuló fiatalok várnak Csepelre, a Dősd-Gördölőcsapágy Művek

építéséhez. Ajkára, az alumíniumkohó rekonstrukciójához, és Szolnokra, a Széchenyi városrészben épülő gyermekvárosba.

Csongrád megye KISZ-esi védnökséget vállaltak a belvizes rendezés fölött. Eredményes, jól sikerült belvízvédelmi építőtábor volt a két évvel ezelőtti makói és a múlt évi szegedi. A védnökség 1979-ben is folytatódik azzal a változással, hogy Somogy, Baranya és Fejér megyéből 600 „vendégmunkás” érkezik Csongrádba, innen pedig ugyanennyien utaznak Marcaliba, Pécsre és Bodajkra — hasonló jellegű megyei táborokba. Hibrid kukorica címezése, idegenelés, fattyázás lesz a feladatuk azoknak a diákoknak, akik Hódmezővásárhelyen, a főiskolai tangazdaság építőtáborában szeretnének dolgozni.

A KISZ Csongrád megyei bizottsága első alkalommal jelentette meg az idén egy kis füzetet, melyben tájékoztatja az érdeklődőket az építőtábori tudnivalókról. A kiadvány előszavában Kurucz Margit negyedik osztályos szegedi gimnazista az aggódó anyukáknak, apukáknak címezte nyílt levelét, eloszlatva kétegyiket, s meggyőzve őket arról, hogy nyugodt szívvel elengedhetik fiaikat-lányaikat táborozni. Részlet a levél második feléből: „A nyári építőtáborok eredményeiről statisztikai adatok tömkelegét olvashat-

juk a lapokban; riportok, tudósítások jelennek meg az ott folyó munkáról. De csak néhány elcsépett, agyonkoptatott mondat ad hírt a délutáni izgalmas sportmérkőzésekről, a vetélkedők egyszerű hangulatáról, a filmvetítések, na meg a tiszavirág életű nagy szerelmek élményeiről. Valahogy így: a tábor lakói szabad idejükben sportolnak, olvasnak, pihennek a jól végzett munka tudatában. Igen, a jól végzett munka tudatában. Mert ugyan ki vitatná, hogy az almat szedő diákok nemcsak azt tanulták meg, hogy igazi örömet szerezhet egy színültig megtöltött almásládában, s hogy mennyire klassz dolog egy első helyezett brigád tagjának lenni a vacsora előtti eredményhirdetésnél. Valami sokkal fontosabbat is. Nevezetesen azt, hogy a ceruza fogásához szokott, a munkától bizony felhőlyagosodott tenyer és a napotlóról vörösen sajnó hát sem fáj annyira annak a suta diáknak, ha úgy húzza magára este a takarót, hogy elalvás előtt még így motyog: na gyerekek, holnap ismét ráhajtunk.”

R. I.

Befejeződött az újságíró-stúdió

Tegnap, szerdán délután tartották meg a szegedi újságíró-stúdió 1978-79-es tanfolyamának zárófoglalkozását. Ezen részt vett és felszólalt Reményik István, az MSZMP Csongrád megyei bizottságának munkatársa is. A tanfolyam hallgatóit *Gazdag István*, a Délmagyarország főmunkatársa, a Magyar Újságírók Országos Szövetsége megyei csoportjának nevében köszöntötte, majd *Rácz Lajos*, a Csongrád megyei Hírlap főszerkesztője, a MUOSZ elnökségének tagja mondott beszédet. Fölvázolta az újságírói munka leglényege-

Csendes „újszülött”

A szegedi trolis első napjai

Zajtalanul gurul. Vezetője óvatosan kormányozza, ahogyan egy néhány napos „újszülöttet” illik. Április 29-én indult az első vidéki troliját Szegeden. A város lakóinak még kissé szokatlan az új közlekedési eszköz.

— Megáll a Széchenyi téren? — tudakolják többen is Újszegeden, a 201-es épület előtti végállomáson.

— Villamosjeggyel lehet utazni? — kérdezik, miután felszálltak.

— Jobb híján két darab villamosjegyet is elfogadunk — közli *Nádor Lászlóné*, az SZKV ellenőre. — Ugyanígy villamoson is utazhat egy trolijeggyel két ember.

— Vannak, akik jegy nélkül próbálnak utazni?

— Sajnos igen. Az utóbbi két napban 15 potyautast fűltem le. Az ilyen esetre ugyanazok a szabályok érvényesek, mint a villamoson vagy az autóbuszban. Május 15-ig — tekintettel arra, hogy nem régóta jár a trolis — csak a jegy megváltására kötelezzük azokat, akik ingyen próbálnak utazni.

*

— Még a kocsik is újak — mondja *Masa István*, a 9-113 számú trolis sofőrje. — Alig mentek többet 700 kilométernél. A forgalomban kiválóan megállják a helyüket. Hamarabb felgyorsulnak, mint az autóbuszok, és könnyebb megállni velük.

A Centrum Áruház mellett a trolis kifelé kanyarodik a megállóból. Villog az irányjelzője, egy AX jelzésű terepjáró mégis elébe vág. Meglódul a jármű, az utasok kapaszkodnak. Pillanat múlva a sofőr megkönnyebbülten felleleg. Ezúttal örömmel lemondott volna arról, hogy bemutassa, milyen jól működik a fék.

— Még szerencse, hogy a buszsofőrök előzőkenyebbek ennél — folytatja. — Hamar tudomásul vették, hogy a trolis is belépett a forgalomba. A Bartók Béla téren azonban elég nehéz megfordulni a sok parkolózó gépkocsi miatt.

Száz éve született *Móra Ferenc*. Az idei iskolaév utolsó Kincskereső számában a folyóirat „keresztapjára” emlékezik. A centenáriumi összeállításban olvashatják Móra Ferenc két elbeszélését, a Tetrakontaoktaéderek és A kis kuruc címűeket. Ehhez az összeállításához kapcsolódik *Annus József* Szintén Fickó című novellasorozatának negyedik darabja. *Tóth Béla* gyűjtötte össze Lippai István nyugalmazott üzemmérnök visszaemlékezéseit; Tápai An-

A Bakay Nándor utcai garázs udvarán gépkocsival vontatják arrébb a trolikat.

— Egyelőre csak a gyufagyárig építették meg az elektromos vezetékeket — tájékoztat Monostori Nándor garázmester. — Naponta egyszer mind a 9 trolit ellenőrizzük. Remélhetőleg nem sokára az udvarban is saját maguktól mozoghatnak a trolibuszok.

— Műszakilag beváltak a kocsik?

— Néhány nap tapasztalata alapján nem lehet különösebb következtetést levonni. Egy máris bebizonyosodott: épp olyan hasznosak, mint a többi tömegközlekedési jármű. Sőt előnyük, hogy a levegőt nem szennyezik és a működtetésük is olcsóbb.

J. E.

Dzsesszenészképzés indult Szegeden

Az új Ifjúsági Ház megnyitásával, úgy tűnik, újszakába lépett a nagy hagyományú szegedi dzsesszélet. A régi ifjúsági házban működő dzsesszklub korszerűbb körülmények között folytathatta munkáját, s a legfrissebb hírek már arról számolnak be, hogy újra felindulóban a dzsessz — a Tiszapartján.

A régi idők elmúltak, szinte egyes-egyedül az országos hírű Molnár-dixieland tartotta magát az utóbbi években. Az utánpótlást, a tehetséges, a dzsesszmuzsika iránt érdeklődő fiatalokat pedig fel kell kutatni — hogy képezni, nevelni lehessen.

Pontosan e célból jött létre a dzsesszklub kebelén belül, a *Dzsesszzenesi műhely*. A különböző hangszereken játszó, még kezdőnek számító ifjú zenészeknek szervezett lehetőséget biztosít a sajátos játékmód megtanulásához, rendszeres képzéssel

segítve fejlődésüket. A műhely foglalkozásait *Szaniszló János* zongorista vezeti, a hetente (vasárnap délelőttönként) szemináriumoszerű szakmai órákon vezető hazai dzsesszenészek — *Köszegi Imre*, *Szakcsi Lakatos Béla*, *Babos Gyula* —, valamint a közeljövőben már a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola dzsessz tanzakának oktatói és végzős hallgatói is foglalkoznak az érdeklődő fiatalokkal.

A dzsesszenészképzés mindegyikében garancia lehet a jövőre: Szeged rangja a hazai dzsesszéletben közismert. Neves zenészek, *Hulin István*, *Molnár Gyula*, *Bodó József* által megalapozott-folytatott hagyományt kell menteni, nem feledkezve meg arról sem, hogy például — dzsessznapokat is szoktak rendezni a városban, s nyilván nem mindegy, mennyi produkció számít majd ezután is hazai sikernek.

Májusi Kincskereső

tal szobrászművészek Móraval kapcsolatos emlékeit pedig *Tandi Lajos*. *Domonkos László* mutatja be Földes Anna írt Móra Ferenc című könyvét.

Még egy évfordulóra, Radnóti Miklós 70. születésnapjára emlékezve közli a lap *Virágének* című versét és *Buday György* két fametszetét.

„Az úgy volt..., hogy tavaly karácsonyra egy szép könyvet kaptam ajándékba az NSZK-beli *Schneider* kiadótól. A könyv gyerekleveleket tartalmaz, a világ 48 különböző országában élő

gyerekek leveleit. Valamennyien ugyanarra a kérdésre válaszolnak; mit szeretnének legjobban, s mit kívánnának, ha a kívánságuk teljesülne” — kezdí rendhagyó sorozatát *Janikovszky Éva*, majd közread egy csokrot a fent említett kötetből. S hogy mit kérnek a gyerekek Indiától, Japánból, az USA-n át Paraguay-ig? Néhány példa: egy tízenkét éves indiai kisgyermek köiskolát szeretne, hogy az esős évszakban ne legyen vizes és dohos az osztályterem; egy 13 éves társa azt, „hogy a tanítónk soha többé ne jöjjön pálcával az iskolába”. Van, aki világkörüli utat szeretne tenni biciklivel; egy japán kisgyerek az állatok nyelvén szeretne érteni; egy amerikai kisfiúnak az a legnagyobb kívánsága, „hogy még legyen elegendő benzin Amerikában, mire én felnő-

vök”, 12 éves *Caren* pedig békét szeretne és azt, hogy „hagyják már abba a környezetszennyezést. Egy perui kislány atléta szeretne lenni, *Nicolas*, a 15 éves indián fiú pedig így írt: „szeretném, ha lenne egy könyvem, lehetőleg képekkel”.

Június végén, július elején Szegeden rendezik meg a XV. nyári úttörő-olimpiát. Az eseményhez kapcsolódik az az irodalmi összeállítás, melynek központi gondolata a sport, a nemes versengés. A Kincskereső májusi számának anyagát Cs. Nagy István, *Bari Károly*, *Rózsa Endre*, *Kántor Péter*, *Szepesti Attila* és három bolgár költő — *Petko Bratinov*, *Binjo Ivanov* és *Ivan Canev* — versei teszik teljessé. *Móser Zoltán* Annához írott leveleinek ötödik részét olvashatják az érdeklődők Dalok és vonatok címmel.

A Kincskereső szerkesztősége ebben a számban hirdett eredményt a tavaly decemberben harmadikban kiírt *Barátom, a könyv* című olvasópályázatról. Az eddigiekkel is többet, 300 pályázatot küldtek be a gyerekek az ország minden részéből. A legsikeresebb pályamunkák készítői részt vehetnek a július 30-tól augusztus 11-ig, Szegeden megrendezendő Kincskereső-táborban. Ezenkívül értékes könyvtulványokat és Kincskereső-előfizetéseket nyertek a résztvevők. A névsor a májusi számban megtalálható.

Új film

Fogjuk meg és vigyék

Színes, magyar film. Írta: *Oláh Gábor*, *Oláh Tamás* és *Kutasi Gyula*. Fényképezte: *Bano Tibor*. Zene: *Jeney Zoltán*. Rendezte: *Oláh Gábor*. Főbb szereplők: *Szigeti András*, *Molnár Piroska*, *Tatár Endre*, *Bordán Irén*, *Hegedűs Erzsébet*, *Kovács János*.

Ugorjunk neki, és leplezzük le azt a bizonyos nagy mai magyar valóságot! A lakásínség körüli hercehurcát, az új életformákat és körülményeket vállalni már nem tudó idősök drámáját, a kacsalában forgó villában lakó művész üres önimádatát az „egykor tróger, ma szállító-munkásokkal” szembeveti, a hivatalnok packázásait, a gyerekek kallódását „önfelvilágosító” ténykedéseikkel együtt, a generációs kérdéseket, a borra valózást és a feleségüket suba alatt csalo férjeket. És így tovább. Kézsztünk témakatalógust a napilapok jó-rossz aktuális riportjai alapján, színes technikával, játékfilmigénnyel és dokumentarista eszközökkel.

Talán efféle elgondolások vezethették az alkotókat a *Fogjuk meg és vigyék* című új magyar film készítésekor. Nem tudni, mi vitte ekkora tévútra őket: vélttehetségük látható ereje, amely szerint képesek lennének társadalmunk néhány, ha nem is a legfontosabb, de mindenesetre jelentős kérdését megfelelő mélységgel és logikával érzékeltetni? Avagy csupán a divatosnál is divatosabb témák hatásadás összevagdolásának kísérlete? Mindegy: ritkán láthatóan zavaros műfajjegyeleget kapunk — játékfilmnek dokumentum, dokumentumnak felszínes alapon. Ami minden valamirevaló alkotásnál követelmény — a konfliktus —, abból csak egy szánalmas „kísérletecskét” láthatunk, a rosszul lett apját mentővel elvitetni akaró lány

kalandjánál. Cselekményről, uram bocsá! jellemekről, a legnagyobb jóindulattal sem lehet beszélni, csak papírosfigurák tipikusnak vélt helyzetekben történő mozgásáról. A film készítői oly sokat akartak markolni, hogy az a kicsinyke mag is kiesett a kezeik közül, ami a forgatókönyv mai életünk fonákosságait felvillantó részleteiben esetleg megtalálható lehetett. Egyáltalán abban sem vagyunk biztosak, (a rendkívül szellemtelenre, laposra sikerült befeczegetés után különösen nem) — vajon az alkotók az „ugorjunk nekia magyar valóságnak!”-célú lezámítva, voltaképpen mit is akartak. Hiszen, ha ilyesféle céllal lép fel egy művész, az mindenkoron felelősséget, elmélyedést, differenciálást és dramaturgiai készséget követel. Látott módszerüknek valójában nagy veszélye van: a moziba tévedő esetleg elhiheti (reméljük nem így történik), hogy mai valóságunk ilyen, és csak ennyi. Ha még csak regisztrálni kívánunk is egy társadalmi állapotot, sokkal átgondoltabban kell tennünk, hogy az alapvető esztétikai követelményekről ne is beszéljünk.

Filmen ritkán látott arcok — *Szigeti András*, *Molnár Piroska*, *Tatár Endre* — jelentettek némi színt a filmben, a szereplők játéka, ahogy az már lenni szokott, megfelelt egy elképzelt színvonalnak. Csak az nem, ahogyan műfajilag-tematikailag-esztétikailag egyaránt ez a film élénk került, megtévesztő, nagyon felszínes igényeivel és formájában. Ha neki akarunk ugrani a magyar valóságnak — nagyszerű dolog —, tegyük. Ha valóban dokumentarista eszközökkel valóban játékfilmet akarunk készíteni — akkor tényleg fogjuk meg — és vigyük.

Domonkos László